

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 783/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou [REDAKČIA], [REDAKČIA], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok vo veci vedenej pod sp. zn. 4 C 501/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného

súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) vo veci sp. zn. 4 C 501/2008 (ďalej aj „namietane konanie“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že v namietanom konaní bola účastníčkou konania na strane odporkyne, pričom bola úspešná, keď okresný súd rozsudkom z 15. mája 2011 (právoplatný 12. júna 2012) zastavil konanie o zaplatenie nemajetkovej ujmy, návrh na ochranu osobnosti vo zvyšku zamietol a vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením. Bola toho názoru, že napriek právoplatnému skončeniu konania vo veci samej dosiaľ nebolo rozhodnuté o jej trovách konania, hoci listom z 31. júla 2012 požiadala okresný súd o doručenie výzvy na vyčíslenie týchto trov konania. Takáto výzva jej však zo strany súdu nebola doručená. Okresný súd rozhodol len o trovách jej právnej zástupkyne uznesením z 25. novembra 2014, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 96/2015 z 29. apríla 2016 (právoplatné 11. júla 2016). Vzhľadom na tieto okolnosti považovala konanie ako celok za neskončené. Do pozornosti ústavného súdu dala sťažovateľka rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Ištván, Ištvánová proti Slovenskej republike, Komanický proti Slovenskej republike a Čičmanec proti Slovenskej republike. Namietané konanie podľa sťažovateľky trvalo extrémne dlho, ak trvalo od 9. januára 2007 do 11. júla 2016, pričom o jej trovách konania nebolo dosiaľ rozhodnuté. Počas tohto obdobia trpela právnou neistotou, bola frustrovaná, psychicky trpela, čím zdôvodnila priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

3. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom vyslovil:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručené podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní č. k. 4 C 501/2008 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 9 000,- Eur, ktoré je Okresný súd Pezinok povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

3. [REDACTED] priznáva úhradu trov konania v sume 303,04 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava V (správne Okresný súd Pezinok; pozn.) povinný zaplatiť na účet jej právnej zástupkyne - advokátky [REDACTED] do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

6. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

10. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedeného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu základného práva nečinnosťou tohto orgánu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

11. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľky. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, IV. ÚS 102/05). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

13. Sťažovateľka namietala celkovú dĺžku konania, ako aj nerozhodnutie o jej trovách konania. Poukazom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie vo veci samej, ako aj rozhodnutie o trovách konania v namietanom konaní boli v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne, teda okresný súd vykonal všetky úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľky a nemohol už ovplyvniť priebeh tohto konania, prípadne prietahy v ňom. V dôsledku uvedeného nemohol už okresný súd ani porušovať jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Pre úplnosť ústavný súd poukazuje na znenie § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016, v zmysle ktorého v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd mohol rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenie odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

15. Odsek 1 uvedeného ustanovenia ukladal povinnosť účastníkovi konania, resp. právneho zástupcovi trovy konania vyčísliť v stanovenej lehote počítanej od vyhlásenia rozhodnutia. Znamenalo to, že povinnosťou sťažovateľky, resp. jej právnej zástupkyne bolo vyčísliť trovy konania hneď po rozhodnutí vo veci samej bez akejkoľvek súčinnosti súdu. Pokiaľ sťažovateľka svoju povinnosť nesplnila a neurobila tak v jej mene ani právna zástupkyňa, nepochybil okresný súd, ak sťažovateľku nevyzval na vyčíslenie trov konania a jej osobné trovy konania (ak takéto vznikli) nepriznal.

16. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2016